

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
[redacted], directeur Brandweer en GHOR
Postbus 20011
2500 EA 's Gravenhage.

Brandweer —
GHOR
Meldkamer

Datum : 27 oktober 2005
Onze referentie : 2005/MKR/234
Uw referentie : -
Uw brief van : -

Telefoon : 072 [redacted]
E-mail : [redacted]@veiligheidsregio-nhn.nl
Bijlagen : -
Onderwerp : vuurwerk

Geachte [redacted],

In juni 2005 zijn de heren [redacted] respectievelijk de brandweer Hoorn en de Regionale Brandweer Noord-Holland Noord naar Denemarken geweest. Een en ander in verband met een buitenlandstage in het kader van de Master of Crisis and Disaster Management opleiding.

De stage heeft zich voor een groot deel toegespitst op de vuurwerkcramp die in november 2004 heeft plaatsgevonden in de stad Kolding in het zuidwesten van Denemarken. De belangrijkste bevindingen in Kolding waren voornamelijk:

- de stellige zekerheid over de soort en hoeveelheid vuurwerk (alleen 1.3 en 1.4 consumentenvuurwerk) dat lag opslagen en
- de overeenkomsten met de vuurwerkcramp in Enschede.

Deze bevindingen leidde tot de nodige verontrusting bij de beide brandweerofficieren.

Bij terugkomst in Nederland is door mijn medewerker contact gezocht met het Centrum voor Externe Veiligheid van het RIVM te Bilthoven. Dit heeft geresulteerd in een ontmoeting waarbij het hoofddoel was het uitwisselen van informatie over bestrijding van vuurwerkincidenten en de bijbehorende regelgeving. Tijdens het gesprek kwam naar voren dat de Europese Unie een project financiert (het CHAF-project) waarbij testen met vuurwerk plaatsvinden. Op de vraag of de Nederlandse Brandweer op enigerlei wijze bij het project betrokken is of was, werd ontkennend geantwoord; ook het NIBRA was niet op de hoogte van de in het CHAF-project te houden testen.

Namens het RIVM is mijn medewerker vervolgens uitgenodigd om de testen, die begin oktober 2005 in Polen zijn gehouden, bij te wonen. Op zijn verzoek is ook een medewerker van het NIBRA aan de lijst van genodigden toegevoegd en meegegaan naar de testlocatie in Polen.

De testen zijn uitgevoerd door TNO in samenwerking met de BAM (Duitsland) en de HSL (Verenigd Koninkrijk). Een uitgebreide opzet van de testen is op de website van het project terug te vinden (www.chaf.info). De uitkomsten van alle gehouden testen zullen, naar ons is gemeld, in het voorjaar van 2006 aan de opdrachtgever (EU) gepresenteerd worden.

Op 11 oktober 2005 zijn twee zgn. Full-scale testen met professioneel vuurwerk gehouden en door de genodigden bekeken. De inhoud van de test-containers bestond uit 1.4 en 1.3 gelabeld vuurwerk.

De uitgevoerde testen gaven als zichtbaar resultaat dat door ontsteking van één stuk vuurwerk in beide containers deze geheel explodeerden, waarbij fragmentatie tot op grote afstanden (500 meter) plaatsvond. Dit kwam overeen met de bevindingen in Kolding. Desgewenst kunnen wij u fotomateriaal van deze test beschikbaar stellen.

De richtlijnen in de huidige les- en leerstof van de brandweer spreken bij 1.4 gelabeld vuurwerk van een veilige afstand voor de brandweer van 25 meter en bij 1.3 van 100 meter.

Scherfwerking (fragmentatieschade) is bij 1.4 vuurwerk niet van toepassing en bij 1.3 vuurwerk tot op 50 meter mogelijk. Op basis van deze resultaten kom ik tot de conclusie dat de les- en leerstof op dit punt niet overeenkomt met hetgeen mijn medewerker in Polen heeft waargenomen.

Mijn zorg als regionaal commandant richt zich in eerste instantie op onze brandweermensen. De vigerende richtlijnen in de les- en leerstof komen geheel niet overeen met hetgeen ter plekke aanschouwd is.

De testen werpen derhalve de nodige vragen op bij de les- en leerstof en instructie over de wijze van optreden bij incidenten waarbij vuurwerk is betrokken.

De bovenstaande constatering vormt voor mij de aanleiding tot dit schrijven waarbij ik u nadrukkelijk verzoek de richtlijnen, gelet op de komende oud/nieuw periode, op korte termijn te bezien teneinde de risico's voor de brandweermensen tijdens het repressieve optreden zoveel als mogelijk te beperken. Dit vooruitlopend op de uitkomsten van de gehouden onderzoeken die pas in het voorjaar gepresenteerd worden.

Namens de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft een werkgroep bestaande uit commandanten en ROGS/AGS'en en een medewerker van het NIBRA zich gebogen over de vertaling van de bevindingen naar aanbevelingen voor de korpsen.

De aanbevelingen bied ik u namens de werkgroep ter overweging bij het bezien van de vigerende richtlijnen aan;

Voor het optreden bij incidenten met consumentenvuurwerk stel ik voor:

- De alarmeringsinstructie bij incidenten waarbij vuurwerk betrokken is aan te passen. Vanuit de alarmcentrale direct op te schalen tot middelbrand en de ROGS/AGS direct mee te alarmeren;
- De eerst aankomende eenheden te laten handelen conform de procedure-OGS, met de eerste opstelplaats op minimaal 100 meter. Daarvandaan de inzet nader te bepalen;
- Bij een incident waar vuurwerk direct bij de brand betrokken is verschuift het optreden van de brandweer van offensief naar defensief. Dit houdt in dat de nadruk komt te liggen op het in veiligheid brengen van omstanders (ontruimen) tot op ruime afstand van het betreffende incident.

Voor het optreden bij incidenten waarbij professioneel dan wel illegaal vuurwerk betrokken is, stel ik verder voor:

- In eerste instantie altijd uit te gaan van de zwaarste klasse waarbij ernstig rekening gehouden moet worden met de kans op massa-explosie.

Ik realiseer me dat een en ander mogelijk de interesse heeft van de pers. Ik vind het nodig om nu uw aandacht te vragen voor de veiligheid van ons personeel aangezien de uitkomsten van het onderzoek pas na het aankomende oud en nieuw bekend worden gemaakt. Wellicht kunt u er bij TNO op aandringen, om gezien de komende periode, hun voorlopige uitkomsten alvast kenbaar te maken. Daarnaast verzoek ik u mij te willen aangeven welke maatregelen u neemt bij het uitblijven van deze voorlopige onderzoeksresultaten. Immers deze actuele informatie over de gevaren van vuurwerk vragen om passende maatregelen bij de bestrijding van incidenten met vuurwerk.

Vanzelfsprekend ben ik bereid om nadere informatie te verstrekken, waarbij ik aanbied dat de heer [REDACTED] voor u en/of uw medewerkers een presentatie geeft over zijn bevindingen in zowel Kolding als Polen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
regionaal commandant Noord-Holland Noord